

# بررسی آزمایشگاهی تأثیر دمای اختلاط مصالح خرده آسفالت بر برخی معیارهای مقاومتی مخلوط بتن آسفالتی گرم

محمود عامری، دانشیار، دانشکده عمران، دانشگاه علم و صنعت، تهران، ایران

آرمنی جراحی، دانش آموخته کارشناسی ارشد، دانشکده عمران، دانشگاه علم و صنعت، تهران، ایران

احمد منصوریان، پژوهشکده حمل و نقل، تهران، ایران

E-mail: ameri@iust.ac.ir

## چکیده

مهم‌ترین هدف از حرارت دادن مصالح خرده آسفالت در فرآیند طرح اختلاط بازیافت گرم، تغییر حالت فیر خرده آسفالت از حالت سخت و جامد به حالت نرم و مایع و به تبع آن آزاد کردن مصالح سنگی خرده آسفالت از یکدیگر است. باید توجه داشت که حرارت بیش از حد، ممکن است باعث فرسوده شدن و یا سوختن قیر شود. در ضمن حرارت دهی کمتر از حد مناسب نیز باعث ممانعت از اختلاط کامل مصالح خرده آسفالت با مصالح سنگی و قیر جدید در فرآیند اختلاط می‌شود. در این مقاله اثر تغییرات دما و مدت زمان حرارت دهی مصالح خرده آسفالت بر پارامترهای وزن مخصوص حقیقی، مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقیم مخلوط آسفالتی بازیافت شده مورد ارزیابی قرار گرفته و تأثیر آن بر پارامترهای موصوف مشخص شده است. همچنین مقادیر مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقیم مخلوط آسفالتی بازیافت شده با مقادیر متناظر در مخلوط آسفالتی معمولی (بدون خرده آسفالت) مورد مقایسه قرار گرفته است. نتایج به دست آمده در این پژوهش حاکی از آن است که افزایش مدت زمان و دمای حرارت دهی مصالح خرده آسفالت به میزان قابل ملاحظه‌ای باعث افزایش پارامترهای مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقیم مخلوط آسفالتی می‌شود. همچنین مخلوط آسفالتی بازیافت شده نسبت به مخلوط آسفالتی معمولی مقادیر مقاومت مارشال و مقاومت کششی قابل توجیه از خود نشان داده است.

واژه‌های کلیدی: خرده آسفالت، وزن مخصوص حقیقی، مقاومت مارشال، مقاومت کششی، حرارت، قیر.

## ۱. مقدمه

در مصرف سرمایه و منابع طبیعی شود. مصالح خرده آسفالت می‌تواند در لایه‌های خاکریز و لایه‌های روسازی به صورت بازیافت گرم درجا و یا کارخانه‌ای، بازیافت سرد درجا و یا کارخانه‌ای و همچنین برای لایه اساس ثبیت شده و یا ثبیت نشده مورد استفاده قرار گیرد [۱، ۲ و ۳].

خرده آسفالت مصالح فرسوده‌ای است که از طریق بازیافت (آسیاب نمودن یا تراشیدن) آسفالت روسازی راهها به دست می‌آید. این مصالح می‌توانند مجدداً در تهیه مخلوط‌های آسفالتی جدید مورد استفاده قرار گیرند. استفاده از خرده آسفالت می‌تواند مقدار مصرف مصالح جدید را کاهش دهد و منجر به صرفه جویی

## ۲. روش انجام تحقیق

به منظور بررسی اثر دو پارامتر دما و مدت زمان حرارت دهی مصالح خرده آسفالت بر عملکرد مخلوط آسفالتی، در این تحقیق تراشه‌های خردۀ آسفالت به دست آمده از آسفالت روسازی خیابان شیان در منطقه لویزان واقع در شرق تهران مورد بررسی قرار گرفته است. روند انجام مطالعه به این گونه بوده است که پس از تعیین درصد قیر مصالح خردۀ آسفالت و همچنین تعیین مشخصات فیزیکی مصالح بازیافت شده از تراشه‌های خردۀ آسفالت، نمونه‌های آزمایشگاهی لازم در درجه حرارت‌های مختلف و مدت زمانهای حرارت‌دهی متفاوت تهیه شده و پارامترهای وزن مخصوص حقيقی (Gmb)، مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقيم (IDTS) مخلوط آسفالتی اندازه‌گیری شده است. نمونه‌های مورد نظر در دماهای ۸۵، ۱۰۰، ۱۱۵، ۱۳۰، ۱۴۵، ۱۶۰ و ۱۷۵ درجه سانتيگراد و در مدت زمانهای ۱، ۲، ۴ و ۸ ساعت در گرم خانه قرار گرفته و مطابق با استاندارد تهیه نمونه‌های مارشال (ASTM D1559) در قالب‌های مارشال متراکم شده‌اند. نمونه‌های يادشده بدون اضافه کردن قیر جدید و مصالح سنگی جدید تهیه شده‌اند. به عبارت دیگر نمونه‌های ساخته شده، به طور کامل از تراشه‌های خردۀ آسفالتی تشکیل شده‌اند (مقدار مصرف خردۀ آسفالت در مخلوط آسفالتی ۱۰۰٪ بوده است).

لازم به يادآوري است که برای انجام هر آزمایش و تعیین هر یک از پارامترهای مورد نظر، حداقل ۳ نمونه آزمایشگاهی تهیه شده است. در ادامه، نمونه‌های مخلوط آسفالتی معمولی (بدون مصالح خردۀ آسفالت) با استفاده از مصالح سنگی کارخانه آسفالت تلو واقع در شرق تهران و قیر ۶۰-۷۰ در درصد قیرهای مختلف (۴، ۵، ۶/۵ و ۷ درصد) مطابق با استاندارد مارشال (ASTM D1559) تهیه شده است. دانه‌بندی مصالح سنگی مصرفی مطابق با دانه‌بندی حد وسط محدوده تیپ ۴ جدول ۱-۹ نشریه ۲۳۴ سازمان مديريت و برنامه‌ريزي کشور بوده است<sup>[۶]</sup>. پس از تهیه نمونه‌های مذکور، مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقيم نظير برای هر یک از درصد قیرهای مصرفی اندازه‌گيری شده است. به طور تقریبی حداقل مقادیر مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقيم به ترتیب برابر  $kg$  ۲۰۰۰ و  $kg/cm^2$  ۱۵ به دست آمده است.

به هنگام استفاده از خردۀ آسفالت در بازیافت گرم، لازم است که این مصالح در فرآیند تولید در کارخانه و همچنین در فرآیند طرح اختلاط در آزمایشگاه حرارت داده شوند. هدف از حرارت دهی مصالح خردۀ آسفالت، آزاد کردن دانه‌های مصالح سنگی موجود در خردۀ آسفالت است، به گونه‌ای که اجراهه یابند بدون ایجاد پيرشدگي بيشتر در قير خردۀ آسفالت، در سرتاسر مخلوط پراکنده شوند. حرارت دهی مصالح خردۀ آسفالت به اين علت حائز اهميت است که حرارت بيش از حد، ممکن است باعث فرسوده شدن و يا سوختن قير خردۀ آسفالت شود. همچنین حرارت دهی کمتر از حد مناسب نيز باعث ممانعت از اختلاط كامل مصالح خردۀ آسفالت با مصالح سنگي و قير جدييد در فرآيند اختلاط مي شود. در تحقیقاتی که اخيراً توسيط گروه تحقیقات NCHRP انجام شده، اثر دما و مدت زمان حرارت دهی مصالح خردۀ آسفالت بر خصوصیات قير بازیابی شده از دو نوع مختلف خردۀ آسفالت بررسی شده است<sup>[۴]</sup>.

بر اساس نتایج به دست آمده از تحقیق ياد شده، حرارت دادن خردۀ آسفالت برای دوره‌های زمانی طولانی و درجه حرارت زياد (مدت ۱۶ ساعت در دماي  $C^{150}$ ) منجر به ايجاد تغييرات قابل توجه در خصوصیات قير خردۀ آسفالت مي شود که می‌تواند باعث تغيير در خصوصیات مخلوط جدييد شود. همچنین حرارت دهی خردۀ آسفالت به مدت ۲ ساعت در دماي  $C^{110}$  تا  $C^{150}$ ، تغييرات قابل توجهی در خصوصیات قير ايجاد نمي‌كند<sup>[۴]</sup>. در هر صورت باید توجه داشت که تحقیق انجام شده توسيط گروه NCHRP، مطالعه جامع و فراگيري نبوده است. همچنین اين تحقیق، محدود به نتایج آزمایش‌های قير به عنوان جزئی از آزمایش‌های گسترده آسفالت است. در اين مقاله، مصالح خردۀ آسفالت با مشخصات يکسان، در درجه حرارت‌های مختلف و زمانهای حرارت دهی متفاوت حرارت داده شده و پارامترهای وزن مخصوص حقيقی (Gmb)، مقاومت مارشال<sup>۳</sup> و مقاومت کششی غیر مستقيم (IDTS)<sup>۴</sup> با انجام آزمایش‌های لازم مطابق با استانداردهای موجود تعیین شده است. سپس تأثير هر یک از متغيرهای دما و مدت زمان حرارت دهی بر پارامترهای ياد شده با استفاده از نرمافزار Mini TAB بررسی شده و مورد مقایسه قرار گرفته است. در انتها نيز نمونه‌های مخلوط آسفالتی با استفاده از مصالح سنگی جدید و قير جدييد تهیه شده و مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقيم نمونه‌های يادشده با مقادير نظير نمونه‌های تهیه شده با مصالح خردۀ آسفالت مقایسه شده است.

وارد کردن مقادیر یادشده در نرم افزار Mini Tab وضعیت هر یک از موارد ذیر مورد ارزیابی قرار گرفته است (تعاریف پارامترهای زیر در مراجع ۷، ۸ و ۹ ارایه شده است):

- تاثیرگذار بودن هر عامل بر متغیر پاسخ
- وجود اثر متقابل بین عاملهای مورد بررسی
- نمودار میانگین مقادیر پاسخ برای هر عامل
- نمودار مقادیر پاسخ بر حسب یک عامل برای هر یک از سطوح عامل دیگر
- آزمون نکوبی برازش

با وارد کردن مقادیر به دست آمده برای متغیرهای وزن مخصوص حقیقی (Gmb)، مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقیم (IDTS) در نرم افزار Mini Tab مشاهده شد که اثر عاملهای دما و مدت زمان حرارت دهی بر هر یک از متغیرهای مذکور از نظر آماری معنی دار بوده است<sup>[۴]</sup>. به این معنی که تغییرات اتفاق افتاده در مقادیر متغیرهای یادشده تصادفی نبوده و متأثر از تغییرات ایجاد شده در عاملهای زمان و دمای حرارت دهی بوده است. همچنین در تحلیل آماری کلیه متغیرهای یادشده مشاهده شد که دو عامل دما و مدت زمان حرارت دهی، دارای اثر متقابل بر یکدیگرند، به این معنی که اثر عامل دمای حرارت دهی بر هر یک از متغیرهای مورد نظر به سطح در نظر گرفته شده برای عامل زمان حرارت دهی بستگی دارد و بالعکس. آزمون نکوبی برازش با رسم نمودار توزیع احتمال مقادیر باقیمانده و نمودار میله‌ای فراوانی مقادیر باقیمانده، انجام شده است. در نمودارهای توزیع احتمال مقادیر باقیمانده مشاهده شد که تقریباً کلیه نقاط به دست آمده در نمودار بر روی یک خط راست قرار گرفته‌اند. همچنین در نمودارهای میله‌ای فراوانی مقادیر باقیمانده، شکل توزیع نمودار به صورت زنگوله‌ای بوده است. در واقع نتایج آزمون نکوبی برازش برای تمام متغیرهای مورد بررسی، دلالت بر نرمال بودن توزیع مقادیر باقیمانده داشته است.

### ۱-۳ تغییرات وزن مخصوص حقیقی مخلوط آسفالتی

به منظور بررسی اثر دمای مصالح خرده آسفالت بر وزن مخصوص حقیقی مخلوط آسفالتی بازیافت شده، منحنی‌های وزن مخصوص حقیقی مخلوط بر حسب درجه حرارت خرده آسفالت در مدت زمانهای حرارت دهی ۱، ۲، ۴ و ۸ ساعت رسم شده که در شکل ۲ ارایه شده است. با مشاهده منحنی‌های شکل ۲ ملاحظه می‌شود که در تمامی منحنی‌ها، حداقل وزن مخصوص

### ۱-۲ تعیین درصد قیر و مشخصات قیر خرده آسفالت

درصد قیر مصالح خرده آسفالت با انجام آزمایش جداسازی، بر اساس دستورالعمل مندرج در مرجع ۵ برای ۴ نمونه تقریباً ۵۰۰ گرمی از مصالح خرده آسفالت تعیین شد. به طور متوسط درصد قیر مصالح خرده آسفالت مصرفی ۶/۸٪ به دست آمد. همچنین مشخصات قیر خرده آسفالت پس از انجام آزمایش جداسازی و بازیابی مطابق با استاندارد AASHTO TP2 تعیین شد. مشخصات قیر مذکور در جدول ۱ ارایه شده است. همان گونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود، مشخصات قیر خرده آسفالت با مشخصات قیر با درجه نفوذ ۸۵/۱۰۰ مطابقت دارد که با توجه به امکان فرسودگی قیر خرده آسفالت نتیجه معقولی به نظر نمی‌رسد. با توجه به عدم امکان دستیابی به پیشینه و مشخصات اولیه مصالح خرده آسفالت در زمان ساخت، و از طرفی از آنجا که در انجام آزمایش‌های جداسازی و بازیابی قیر (Extraction and Recovery) از حلالهای نفتی که می‌توانند بر خصوصیات قیر خرده آسفالت تاثیرگذار باشند استفاده شده است، نمی‌توان در خصوص علل به دست آمدن چنین نتایجی اظهار نظر صریح کرد.

### ۲-۲ تعیین مشخصات مصالح سنگی خرده آسفالت

پس از بازیابی مصالح سنگی موجود در تراشه‌های خرده آسفالتی، این مصالح برای هر یک از ۴ نمونه به دست آمده از آزمایش جداسازی، مطابق با استاندارد AASHTO T27 تحت آزمایش دانه‌بندی قرار گرفته‌اند. منحنی دانه‌بندی این مصالح مطابق با شکل ۱ به دست آمده است. دانه‌بندی مصالح سنگی به دست آمده در محلوده دانه‌بندی تیپ ۴ جدول ۱-۹ نشریه ۲۳۴ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور قرار گرفته است<sup>[۶]</sup>. مشخصات فیزیکی و مرغوبیت مصالح سنگی خرده آسفالت نیز در جدول ۲ ارایه شده است.

## ۳. تحلیل نتایج آزمایشگاهی

در این پژوهش به منظور تحلیل نتایج آزمایش‌های انجام شده، از نرم افزار Mini Tab استفاده شده است. نرم افزار مذکور قابلیت تحلیل واریانس داده‌ها را نیز دارد<sup>[۷]</sup>. پس از انجام آزمایش‌های مورد نظر و تعیین مقادیر پارامترهای مورد نظر، با

زمانی ادامه داشته است که کاهش کندروانی تأثیر قابل ملاحظه‌ای مشخصات تراکمی مخلوط نداشته باشد (دماهی  $130^{\circ}\text{C}$ ، از این نقطه به بعد با افزایش دما، تغییر محسوسی در مقدار Gmb و به تبع آن میزان تراکم مخلوط آسفالتی به چشم نمی‌خورد).

این روند تا زمانی ادامه داشته که به سبب طولانی بودن مدت زمان حرارت دهی و بالا بودن دماهی مخلوط، خواص قیر تغییر کرده و تراکم‌پذیری مخلوط کاهش یافته است (دماهی  $175^{\circ}\text{C}$ ).

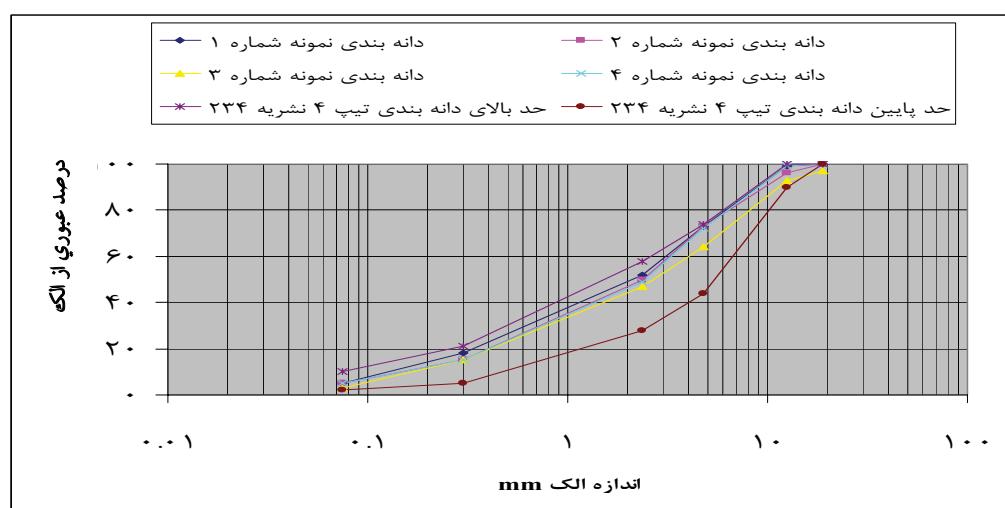
(Gmb) در دماهی  $130^{\circ}\text{C}$  و بالاتر از آن اتفاق افتاده است. البته همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، در منحنی مربوط به زمان حرارت‌دهی ۸ ساعت مقدار Gmb پس از دماهی  $145^{\circ}\text{C}$  به دلیل تغییر خصوصیات قیر خرد آسفالت افت نسبتاً شدیدی دارد. از آنجا که وزن مخصوص حقیقی مخلوط آسفالتی نمایانگر تراکم‌پذیری مخلوط آسفالتی است، با توجه به شکل ۲ ملاحظه می‌شود با افزایش دما و کاهش کندروانی قیر خرد آسفالت، تراکم‌پذیری مخلوط به تدریج افزایش یافته و این افزایش تا در

جدول ۱. مشخصات قیر بازیابی شده از خرد آسفالت

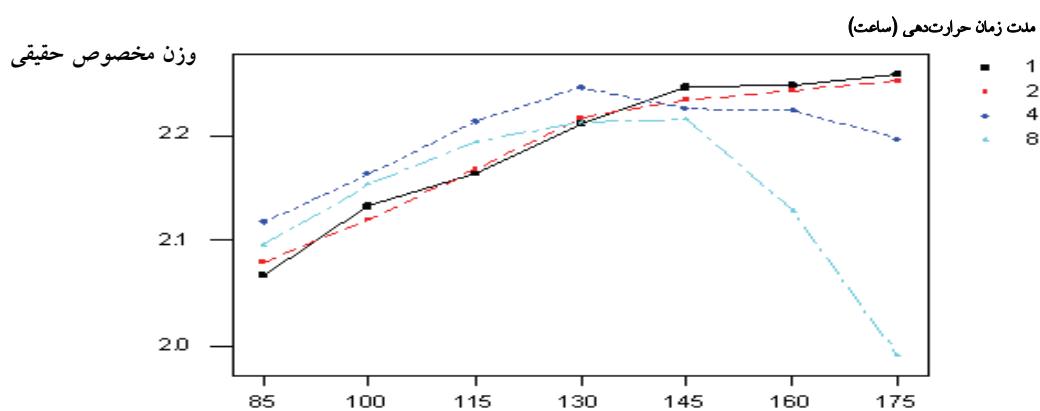
نتایج آزمایش	استاندارد آزمایش	آزمایش	
۹۲	ASTM D5	درجہ نفوذ ( $\frac{1}{\text{میلیمتر}}$ )	قیر باقیمانده از نقطه‌بر
$>100$	ASTM D113	خاصیت انگشتی (سانتیمتر)	
۱۷۳۵	ASTM D2171	کند روانی در $60^{\circ}\text{C}$ (پواز)	

جدول ۲. خصوصیات فیزیکی مصالح سنگی بازیافت شده از خرد آسفالت

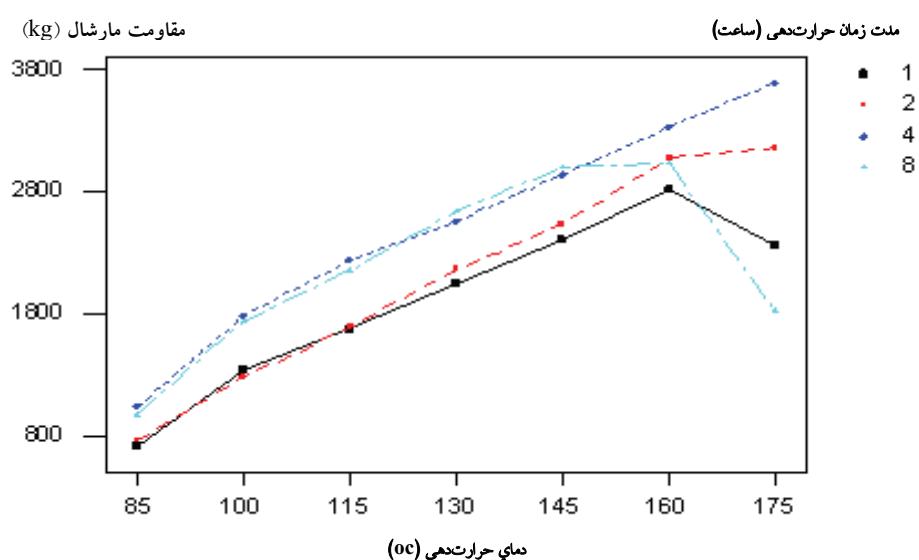
درصد افت وزنی در مقابل سولفات سدیم	درصد تطویل و تورق BS812		درصد شکستگی مصالح روی الک #۸ D5821		حدود اتربرگ T96	نوع مصالح
	شاخص تورق	شاخص تطویل	دو جبهه	یک جبهه		
۴/۵	۲۳/۲	۱۵/۵	۹۲	۹۸	---	مصالح درشت دانه
۶/۷	---	---	---	---	---	مصالح ریزدانه



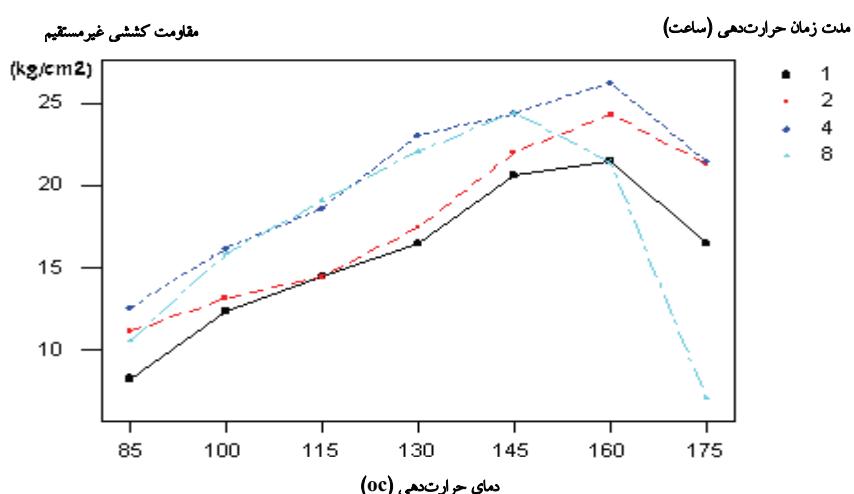
شکل ۱. نمودار دانه‌بندی نمونه‌های مصالح سنگی بازیافت شده از خرد آسفالت



شکل ۲. نمودار وزن مخصوص حقیقی مخلوط اسفلاتی بر حسب درجه حرارت خرده آسفالت برای زمانهای حرارتدهی متفاوت



شکل ۳. نمودار مقاومت مارشال مخلوط اسفلاتی بر حسب درجه حرارت خرده آسفالت برای زمانهای حرارتدهی متفاوت



شکل ۴. نمودار مقاومت کششی مخلوط اسفلاتی بر حسب درجه حرارت خرده آسفالت برای زمانهای حرارتدهی متفاوت

### ۳-۳ تغييرات مقاومت كششى غير مستقيم مخلوط آسفالتي

با رسم منحنی های مقاومت كششى غير مستقيم مخلوط آسفالتي برحسب درجه حرارت در مدت زمانهای حرارت دهی مورد نظر (شکل ۴)، ملاحظه می شود که در تمامی موارد با افزایش درجه حرارت خرده آسفالت برای هر یک از مدت زمانهای حرارت دهی مورد نظر (شکل ۴)، ملاحظه می شود که در کلیه موارد با افزایش دمای خرده آسفالت، مقاومت كششى مخلوط نیز افزایش یافته است. روند افزایش مقاومت مارشال مخلوط نیز افزایش یافته است. مقاومت تا دمای  $160^{\circ}\text{C}$  نیز ادامه داشته و در دمای  $175^{\circ}\text{C}$  مقاومت مارشال به دست آمده ثابت باقی مانده و یا نسبت به حالات های قبل، کاهش یافته است.

نکته قابل توجه آن است که مقاومت های به دست آمده نسبت به مقاومت نمونه های مخلوط آسفالتي معمولی (بدون خرده آسفالت) تفاوت قابل توجهی داشته، تا جایی که در درجه حرارت  $175^{\circ}\text{C}$  و زمان حرارت دهی ۴ ساعت مقاومت تقریباً معادل  $3700\text{ kg}$  به دست آمده است. این در حالی است که مقاومت مارشال مخلوط های آسفالتي معمولی حداقل به  $2000\text{ kg}$  رسیده است.

از آنجایی که افزایش استحکام مارشال نشان دهنده افزایش چسبندگی مخلوط آسفالتي است [۱۰]، و با توجه به اینکه افزایش چسبندگی مخلوط آسفالتي می تواند ناشی از افزایش سختی قیر مخلوط باشد [۱۱] و همچنین با توجه به مفروضات این پژوهش، از آنجا که افزایش دمای خرده آسفالت فقط می تواند بر مشخصات قیر خرده آسفالت تاثیر بگذارد، بنابراین بر اساس نتایج حاصل از آزمایش مارشال می توان نتیجه گرفت که با افزایش دمای حرارت دهی خرده آسفالت و به تبع آن افزایش مقاومت مارشال مخلوط آسفالتي، میزان سختی قیر خرده آسفالت نیز افزایش یافته است. محققین در تحقیقات انجام شده توسط NCHRP نیز به چنین نتیجه مشابهی دست یافته اند [۴]. همچنین ملاحظه می شود که بیشترین مقادیر مقاومت مارشال در دماهای مختلف مربوط به منحنی زمان حرارت دهی ۴ ساعت است.

البته شایان ذکر است که تقریباً در تمامی دماها، مقاومت مارشال به دست آمده در زمان حرارت دهی ۸ ساعت با مقادیر به دست آمده در زمان حرارت دهی ۴ ساعت تقریباً برابر بوده است. این امر نشان می دهد، با افزایش زمان حرارت دهی، مقاومت مارشال مخلوط و سختی قیر خرده آسفالت افزایش یافته است.

### ۴. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

نتایج به دست آمده از انجام این پژوهش به شرح زیرند:

۱. پارامترهای مدت زمان و دمای حرارت دهی خرده آسفالت بر متغیرهای وزن مخصوص حقیقی، مقاومت مارشال و مقاومت كششى غير مستقيم مخلوط آسفالتي تأثیرگذار بوده و این تأثیرات معنی دارند، به عبارت دیگر تغييرات رخداده در مقادير متغيرهای يادشده تصادفي نبوده و متاثر از تغييرات ايجاد شده در عامل های زمان و دمای حرارت دهی بوده است.
۲. با توجه به نمودارهای مقادير مقاومت مارشال و مقاومت كششى غيرمستقيم مخلوط آسفالتي برحسب متغيرهای زمان و دمای حرارت دهی خرده آسفالت، ملاحظه می شود که مقادير ميانگين هر دو متغير، در مدت زمان حرارت دهی ۴ ساعت و دمای حرارت دهی  $160^{\circ}\text{C}$  به حداقل مقدار رسیده اند. به عبارت دیگر معيارهایي که معرف سختی و استحکام مخلوط آسفالتي هستند، در مدت زمان و دمای يادشده، به بيشينه مقدار خود رسیده اند.

### ۲-۳ تغييرات مقاومت مارشال مخلوط آسفالتي

با رسم منحنی های مقاومت مارشال برحسب درجه حرارت در مدت زمانهای حرارت دهی مورد نظر (شکل ۳)، ملاحظه می شود که در تمامی موارد با افزایش درجه حرارت خرده آسفالت، مقاومت مارشال مخلوط نیز افزایش یافته است. روند افزایش مقاومت تا دمای  $160^{\circ}\text{C}$  نیز ادامه داشته و در دمای  $175^{\circ}\text{C}$  مقاومت مارشال به دست آمده ثابت باقی مانده و یا نسبت به

حالات های قبل، کاهش یافته است.

نکته قابل توجه آن است که مقاومت های به دست آمده نسبت به مقاومت نمونه های مخلوط آسفالتي معمولی (بدون خرده آسفالت) تفاوت قابل توجهی داشته، تا جایی که در درجه حرارت  $175^{\circ}\text{C}$  و زمان حرارت دهی ۴ ساعت مقاومت تقریباً معادل  $3700\text{ kg}$  به دست آمده است. این در حالی است که مقاومت مارشال مخلوط های آسفالتي معمولی حداقل به  $2000\text{ kg}$  رسیده است.

از آنجایی که افزایش استحکام مارشال نشان دهنده افزایش چسبندگی مخلوط آسفالتي است [۱۰]، و با توجه به اینکه افزایش چسبندگی مخلوط آسفالتي می تواند ناشی از افزایش سختی قیر مخلوط باشد [۱۱] و همچنین با توجه به مفروضات این پژوهش، از آنجا که افزایش دمای خرده آسفالت فقط می تواند بر مشخصات قیر خرده آسفالت تاثیر بگذارد، بنابراین بر اساس نتایج حاصل از آزمایش مارشال می توان نتیجه گرفت که با افزایش دمای حرارت دهی خرده آسفالت و به تبع آن افزایش مقاومت مارشال مخلوط آسفالتي، میزان سختی قیر خرده آسفالت نیز افزایش یافته است. محققین در تحقیقات انجام شده توسط NCHRP نیز به چنین نتیجه مشابهی دست یافته اند [۴]. همچنین ملاحظه می شود که بیشترین مقادير مقاومت مارشال در دماهای مختلف مربوط به منحنی زمان حرارت دهی ۴ ساعت است.

البته شایان ذکر است که تقریباً در تمامی دماها، مقاومت مارشال به دست آمده در زمان حرارت دهی ۸ ساعت با مقادير به دست آمده در زمان حرارت دهی ۴ ساعت تقریباً برابر بوده است. این امر نشان می دهد، با افزایش زمان حرارت دهی، مقاومت مارشال مخلوط و سختی قیر خرده آسفالت افزایش یافته است.

امکان سنجی اقتصادی آن در ایران" تهران: وزارت راه و  
ترابری..

4. NCHRP (2000) "Recommended use of  
reclaimed asphalt pavement in the superpave  
mix design method", NCHRP Web  
Document 30, www. Trb.org.

5. زیاری، حسن (۱۳۸۲) "راهنمای کاربردی آزمایشگاه قیر و  
آسفالت".

6. سازمان مدیریت و برنامه ریزی (۱۳۸۱) "آین نامه روسازی  
آسفالتی راههای ایران"، نشریه ۲۳۴ سازمان مدیریت و برنامه  
ریزی کشور.

7. افخار، لیلا و خلجی، فریبا (۱۳۷۷) "راهنمای نرم افزار Mini  
Tab"، گروه نرم افزاری دانشکده صنایع دانشگاه علم و  
صنعت ایران.

8. بارنتین، لاری (۱۳۷۹) "طراحی آزمایشها"، سازمان مدیریت  
صنعتی، ویرایش اول.

9. تریولا، ماریو (۱۳۸۰) "آمار کاربردی"، انتشارات جهاد  
دانشگاهی مشهد.

10. Huang, Yang H. (1993) "Pavement analysis  
and design", Kentucky: University of  
Kentucky.

11. Zaniewski, John P. (2004)"Evaluation of  
indirect tensile strength to identify asphalt  
concrete rutting potential", Virginia: West  
Virginia University.

۳. با توجه به نتایج به دست آمده، مخلوط آسفالتی بازیافت شده  
مقادیر مقاومت مارشال و مقاومت کششی قابل توجهی از  
خود نشان داده است. به عنوان مثال مقاومت مارشال مخلوط  
آسفالتی بازیافت شده در زمان حرارت دهی ۴ ساعت و  
دمای  $175^{\circ}\text{C}$  تقریباً به مقدار  $3700\text{ kg}$  رسیده است. همچنین  
مقاومت کششی غیر مستقیم مخلوط آسفالتی در زمان  
حرارت دهی ۴ ساعت و دمای  $160^{\circ}\text{C}$  تقریباً  
به مقدار  $26\text{ kg/cm}^2$  رسیده است. با مقایسه مقادیر یاد شده  
با وضعیتی که از مخلوط آسفالتی معمولی (بدون خرده  
آسفالت) استفاده می شود (در این حالت مقاومت مارشال  
تقریباً  $2000\text{ kg}$  و مقاومت کششی غیر مستقیم تقریباً  
 $15\text{ kg/cm}^2$  به دست آمده است)، می توان نتیجه گرفت که  
استفاده از خرده آسفالت در مخلوط آسفالتی معیارهای  
مقاومتی و سختی مخلوط آسفالتی را به طور قابل ملاحظه ای  
افزایش می دهد به گونه ای که در حالت معمولی رسیدن  
به چنین مقادیری دور از انتظار است.

۴. افت نسبتاً شدید مقادیر منحنی های وزن مخصوص حقیقی،  
مقاومت مارشال و مقاومت کششی غیر مستقیم در نقطه نظر  
مدت زمان حرارت دهی ۸ ساعت و دمای  $175^{\circ}\text{C}$  نسبت به  
سایر نقاط نشان می دهد در نقطه یاد شده، خواص مخلوط  
آسفالتی به صورت قابل توجهی تغییر کرده است. دلیل این امر  
به وجود آمدن تغییرات قابل ملاحظه در خصوصیات قیر  
خرده آسفالت به سبب بالا بودن دما و طولانی بودن مدت زمان  
حرارت دهی است.

## ۵. مراجع

۱. مؤسسه قیر و آسفالت ایران (۱۳۸۴) "پیش نویس دستورالعمل  
فنی و اجرایی بازیافت گرم آسفالت"، مؤسسه قیر و آسفالت  
ایران.

2. NCHRP (2001) "Reclaimed asphalt pavement  
in the superpave mix design method:  
Technician's manual", WasjNhington D.C.:  
National Academy Press, NCHRP Report  
452.

۳. ایران. وزارت راه و ترابری. معاونت آموزش، تحقیقات و  
فناوری (۱۳۸۳) "روشهای بازیافت سرد و گرم آسفالت و

## ۶. پانویس‌ها

- 1.National Co-operative Highway Research Program
2. Bulk specific gravity
3. Marshall Stability
4. Indirect tensile strength

# **Laboratory Assessment of Temperature Effects on the Strength of Recycled Asphalt Concrete Mixture**

*M. Ameri, Associate Professor, Department of Civil Engineering, University of Science and Technology, Tehran, Iran.*

*A. Jarrahi, M.Sc. Graduate, Department of Civil Engineering, University of Science and Technology, Tehran, Iran.*

*A. Mansourain, Ph.D, Transportation Research Institute, Tehran, Iran.*

*E-Mail: ameri@iust.ac.ir*

## **ABSTRACT**

Crushed asphalt is made by recycling of asphalt pavements (by crushing or milling the old materials). This material may be used in making new asphalt mixes. Using crushed asphalt in making new asphalt, reduces the consumption of new materials and thus results some savings in capital as well as natural resources. The main objective of heating the crushed asphalt in the process of hot mix recycling is to change the hard state of asphalt to soft and liquid state and thus making the possibility of segregation of the aggregates in the asphalt mix. Not to mention that too much heating may also result corrosion or burning of the bitumen. Meanwhile heating the asphalt less than the required time, may result incomplete mixing of crushed asphalt components with aggregates and new bitumen materials. In this paper the effect of temperature changes and heating periods of crushed asphalt on some parameters like real gravity, Marshall Stability and indirect tensile strength of recycled crushed asphalt have been evaluated. Also the Marshall Stability and indirect tensile strength of recycled asphalt mix have been compared to similar amounts in the ordinary asphalt mixes.

The obtained results are as follows:

- 1- Heating time and heating temperature of crushed asphalt influence the real gravity, Marshall Stability and indirect tensile strength of the asphalt mix. These influences are meaningful, by other words; the occurred changes in the mentioned parameters are not accidental, but affected by the developed changes in time and temperature of heating process.
- 2- Taking into account the Marshall Stability diagrams and indirect tensile strength of asphalt mixes on the basis of heating time and temperature parameters of crushed asphalt, it is considered that the average amounts of both parameters, at the heating time of four hours and heating temperature of 160° have reached their maximum level. By other words, those parameters that are indicative of hardness and strength of asphalt mix, at the mentioned time and temperature have reached their maximum level.
- 3- Results show that the recycled asphalt mix has had considerable Marshall Stability and tensile strength. For instance the Marshall Stability of the recycled asphalt mix at 4-hour heating time and 175° heating temperature has approximately reached 3700 Kg. Also the indirect tensile strength of the asphalt mix at 4-hour heating time and 160° temperature has approximately reached 26 Kg/cm<sup>2</sup>. Comparison of the mentioned amounts with the same amounts in ordinary mix asphalt (without crushed asphalt) it can be resulted that making use of crushed asphalt in asphalt mix increases the strength and hardness of the asphalt mix to a considerable extent.
- 4- Relatively intensive slump of real gravity, Marshall Stability and indirect tensile strength diagrams at the point of 8-hour heating time and 175° temperature shows that at the mentioned point the properties of asphalt mix have considerably changed. The reason for these changes is developing considerable changes in the properties of crushed asphalt, due to the high temperature and long period of heating.

**Keywords:** Crushed asphalt, recycled asphalt, temperature effect, heating time, Marshall Stability, tensile strength, bitumen.